

Kerngegevens gemeentelijk monument:

Monumentnummer	: GM015
Naam monument	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 18
Postcode en plaats	: 6095 NB Baexem
Kadastrale aanduiding	: BXM00 sectie E nr(s) 954, 955
Coördinaten	: x: 189762 y: 359080
Bouwstijl	: Traditionele bouwstijl
Kerndatering	: 1937
Oorspronkelijke functie	: trafohuis en bushalte
Huidige functie	: onbekend
Architect	: onbekend

Typering van het monument:

Bakstenen gebouwtje, daterend uit 1937 met een gecombineerde functie van trafohuisje en schuilgelegenheid voor busreizigers.

Historie:

De ontdekking door de Italiaan Volta in 1796 dat elektrische energie op kunstmatige wijze kon worden verkregen, leidde tot een stapsgewijze vooruitgang van de elektrotechniek in de negentiende eeuw. In 1883 maakte de uitvinding van de transformator elektrificatie op grote schaal mogelijk. Daardoor kon elektrische stroom over grote afstanden worden gedistribueerd.

De elektrificatie van Limburg startte in 1909 met de oprichting van Stroomverkoop Maatschappij Limburg. Dit particuliere bedrijf ging 1 januari 1933 op in het openbare nutsbedrijf PLEM (Provinciale Limburgse Elektriciteit Maatschappij). De trafohuisjes werden doorgaans gebouwd als standaardtype. Later werd de vormgeving aangepast aan de omgeving. De combinatie van trafohuisje en schuilgelegenheid bij een bushalte is zeldzaam.

Ruimtelijke context:

Het object is gelegen langs de Rijksweg (die in 1844 werd aangelegd als verbinding tussen Roermond en Weert) bij de hoek van de Rijksweg met de Dorpsstraat, die de hoofdtoegangsweg tot het dorp Baexem vormt.

Bouwmassa:

Het trafohuisje annex bushalte bestaat uit één bouwlaag met een rechthoekige plattegrond en zadeldak evenwijdig aan de Rijksweg.

Dak:

Het zadeldak bestond oorspronkelijk uit een betondak voorzien van een overstekende kunststenen bakgoot. Het dak is thans voorzien van bitumen. De achterzijde van het zadeldak is ter plaatse van het trafodeel voorzien van gegalvaniseerde ventilatiekoker met kap. Ter plaatse van de topgevels bevinden zich bovendakse eindgevels, afgedekt met een gemetselde rollaag.

Gevels:

Het object is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband en platvol gevoegd.

De uitkragende topgevel van de zijgevels rusten op kunststenen schouderstukken. In de asymmetrische voorgevel bevinden zich aan de linkerzijde twee trafodeuren welke zijn voorzien van gemetselde rollagen en stalen deuren. Aan de rechterzijde is een rondboogvormige doorgang aanwezig waarachter de open wachtruimte van de bushalte was gesitueerd.

Bijzondere onderdelen:

De gegalvaniseerde ventilatiekoker op het dak, de stalen deuren, de kunststenen bakgoot en overige kunststenen elementen.

Waardstelling:

Het object is van belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap, cultuurhistorische waarde en meer in het bijzonder vanwege:

- de gaafheid van het exterieur.
Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- het object is ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving.
- de typologische en functionele zeldzaamheid in relatie tot de gaafheid van het object.
- de betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaaleconomische ontwikkeling.

Bescherming:

Het exterieur van de op de bijgevoegde kaart aangegeven bouwmassa.

Foto's

Luchtfoto en kaart met bescherming

luchtfoto

